

Tiedote 2.5.2013

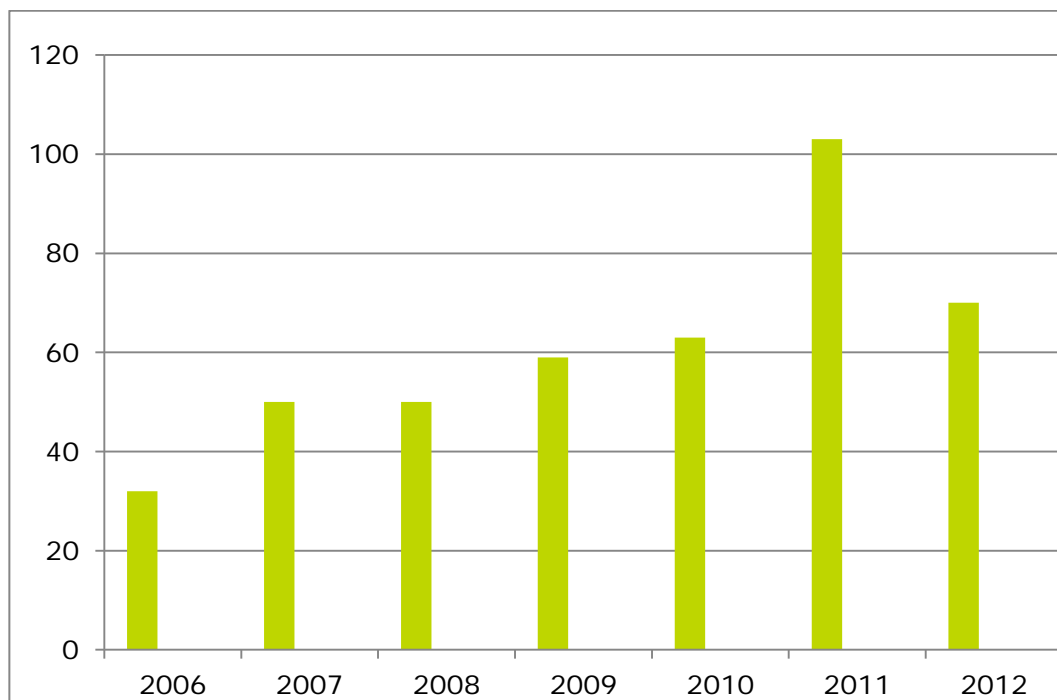
ilmailulupakirjojen haltijoille, lentokoulutusorganisaatioille ja lentokerhoille

Kiitotiepoikkeamien määrä Suomessa suuri – Voit vaikuttaa lentoturvallisuuteen omalla toiminnallasi

Näin kesän lähestyessä ja uuden lentokauden käynnistyessä Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi haluaa sinun kiinnittävän huomiota tähän vaaralliseen ilmiöön. Trafi haluaa omalta osaltaan varmistaa, että tiedostat asian vakavuuden ja tarkastelet omia toimintamenetelmiäsi.

Kiitotiepoikkeamalla tarkoitetaan tilannetta, jossa ilma-alus, ajoneuvo tai henkilö on kiitotiellä tai sen suoja-alueella luvatta tai muuten virheellisesti. Lentoturvallisuusilmoituksia käytetään kiitotiepoikkeamien pääasiallisena tietolähteenä. Trafi seuraa poikkeamien kokonaismäärää sekä niiden jakautumista kaupallisen ilmakuljetuksen, yleisilmailun, harrasteilmailun, muun ilmailun ja ajoneuvojen aiheuttamiin tapauksiin.

Kiitotiepoikkeamat Suomessa 2006 – 2012

Kiitotiepoikkeama voi johtaa pahimmassa tapauksessa yhteentörmäykseen

Kiitotiepoikkeama on aina vakavasti otettava tilanne, sillä se saattaa aiheuttaa saapuvan ilma-aluksen lähestymisen keskeytymisen tai yhteentörmäysvaaran laskeutuvan ilma-aluksen ja kiitotiellä virheellisesti olevan toisen ilma-aluksen tai ajoneuvon välillä.

Kiitotiepoikkeamien on todettu olevan yksi onnettomuuksien ja vakavien vaaratilanteiden merkittävämpiä riskitekijöitä. Kiitotiepoikkeama on ollut syynä mm. historian tuhoisimpaan lento-onnettomuuteen Teneriffan lentokentällä vuonna 1977, jossa kuoli 583 ihmistä, sekä vuonna 2001 Milanon Linateen lentokentällä tapahtuneeseen onnettomuuteen, jossa kuoli 114 ihmistä. Tähän mennessä Suomen vakavin kiito-

tiepoikkeama tapahtui helmikuussa 1990, kun MD-87 -tyyppinen kone törmäsi laskeutuessaan huoltoautoon.

Vaikka poikkeamien lukumäärä laskikin Suomessa vuodesta 2011 vuoteen 2012, on poikkeamien kokonaistrendi nouseva. Jokaisella tapahtumalla on potentiaali johtaa vakavampaan lopputulokseen. Trafi seuraa kiitotiepoikkeamien määrää tarkasti ja analysoi niiden syitä, jotta poikkeamien määrää saataisiin vähennettyä.

Miten voit välttää aiheuttamasta kiitotiepoikkeaman

- Käytä lentopaikkakarttaa. Tarkista, että kaikki karttasi ovat ajan tasalla.
 - Karttoja ja muuta ilmailumateriaalia voit ostaa Suomen Ilmailuliitolta (SIL) tai ladata Finavian nettisivuilta www.finavia.fi
 - Suomen ilmailutiedotusjulkaisut (AIP, eAIP, SUP, AIC) saat maksutta internetistä, mutta voit tilata niitä myös osoitteesta: Finavia Oyj, Ilmailutiedotus (AIS), PL 50, 01531 VANTAA, puhelin 020 708 4363. Tilatut tuotteet ovat maksullisia.
- Suorita lennonvalmistelu huolella lukemalla NOTAMit ja muut ilmailutiedotteet. Etenkin pienempien kenttien aukioloajat saattavat vaihdella!
- Jokaisella lentokentällä on omat erityispiirteensä, joten tutustu huolella rullaus- tie- ja kiitotieinformaatioon ja paikallisiin "hot spotteihin".
- Käytä aina standardifraseologiaa, joka löytyy ilmailumääräyksestä GEN M1-8 Ilmailun radiopuhelinliikenne ja ilmailuohjeesta GEN T1-10 Radiopuhelinliikenteen sanonnat, osoitteesta www.trafi.fi/ilmailu/saadokset/ilmailumaarayskokoelma.
- Jos olet epävarma lennonjohtoselvityksesi sisällöstä, kysy ja varmista!
- Säilytä valppautesi ja tilannekuva, etenkin vilkkailla kentillä.

Ilmoita poikkeamista Trafille sähköisellä lomakkeella

Jos sinulle tapahtuu lennolla onnettomuus, vaaratilanne tai poikkeama, on sinun tehtävä siitä ilmoitus Trafille. Kiitotiepoikkeama kuuluu ilmoitusvelvollisuuden piiriin.

Ilmailumääräys GEN M1-4: Liikenteen turvallisuusvirastolle on tehtävä ilmoitus ilma-alueen toimintaan, huoltoon, korjaukseen ja valmistukseen sekä lentopaikan toimintoihin ja lennonvarmistuspalveluihin liittyvistä vaaratilanteista, toiminnan keskeytyksistä, vioista, virheistä tai muista poikkeuksellisista tilanteista (poikkeamista), jotka vaarantavat, tai jos niihin ei puututa, vaarantaisivat ilma-alueen taikka siinä olevien henkilöiden tai kenen tahansa muun henkilön turvallisuuden. (Ilmailulaki 128 §)

Ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvat poikkeamat, joissa toiminnan turvallisuus oli tai olisi voinut olla vaarassa tai jotka olisivat voineet johtaa vaaratilanteeseen. Jos ilmoittajan käsityksen mukaan poikkeama ei vaarantanut toiminnan turvallisuutta, mutta toistuessaan erilaisissa mutta todennäköisissä tilanteissa aiheuttaisi vaaratilanteen, ilmoitus olisi tehtävä. (Poikkeamadirektiivi, Liite 1, huomautus 4)

Ilmoitus tulisi tehdä **ensisijaisesti** sähköisellä lomakkeella osoitteessa www.trafi.fi/ilmailu/asiointi/lentoturvallisuus.

Mikäli sähköisen ilmoituksen tekeminen ei ole mahdollista, voit lähettää lentoturvallisuusilmoituksen myös postitse osoitteeseen:
Trafi, Liikenteen analyysit -osasto, PL 320, 00101 Helsinki.
Laita kuoreen merkintä "lentoturvallisuusilmoitus".

Ultrakevyiden koulutusvaatimukset

Onnettomuustutkintakeskus on tutkinnassaan L2012-03 ultrakevyen lentokoneen onnettomuudesta 11.4.2012 antanut Trafille suosituksen lisätä ultrakevytlentäjän lupakirjamääräyksiin vaatimus määräaikaisesta kertauskoulutuslennosta tai tarkastuslennosta.

Trafi suosittaa jo tässä vaiheessa kaikkia ultrakevytlentäjiä suorittamaan vuosittain kertauskoulutuslennon tietojen ja taitojen ajantasaisuuden varmistamiseksi.

Turvallista ilmailukesää!

Pekka Henttu
Ilmailujohtaja